

Nikola Vujčić

TIHE PESME

POČETAK

Hleb je nekad bio pšenica bio je raž i proso
Bio je kukuruz bio je zrno bio je brašno
Lomio sam hleb mrvio se u mrve od kojih je postao
Mrvio se neprestano govoreći o sebi

Pio sam vino koje je nekad bilo u grozdovima
U tamnoplavim duguljastim slatkim očima grožđa
U krupnim prozirnim zlatnobelim zrnima iz kojih je sijalo sunce

Pio sam i rakiju ko bi rekao da je tako ljut i oštar pogled bio
U pogledu šljiva sa grane u nemirnom kotrljanju po travi

I ova jabuka koju sam upravo zagrizao nekad je bila cvet
Nežan uplašen od ranog mraza možda sam baš zagrizao
Neku njegovu laticu koja se u milovanju svetlosti
Nepримetno sklupčala i sakrila ispod kore
Donoseći dah vetra na kome se ljuļjala
I ah miris još neizmirisani sa grane

Gledam ovu kuću preko puta kojoj su zidovi kameno ćutljivi
I razmišljam o početku o oblicima kroz koje prolazim
O sličnostima
Ova zgrada nekad je bila u kamenolomu o njoj je pevalo
Kamenje kad se obrušavalo i gomilalo koje je neko ovde dovukao
Da bi sa njim i u njemu živeo

Tako nešto živi u nama ali niko ne zna šta
Ni duboka tišina poslušaj je kad se odroni
Neće ga odati

STREPNJA

Ja sam tvoj crv jabuko moja
Proziran gotovo nevidljiv
Pomalo ljubičast od ljubavi prema tebi
Koja me održava jabuko moja

Samo ti znaš za mene i uzvraćaš mi trpljenjem
Čas miran pritajen u pokretima
Čas nemiran u mislima u mojoj glavi
Umornoj od okretanja i zabrinutoj kao i ti
Jabuko moja

Iste nas misli vežu kako da opstanemo
Još od pupoljka od cveta od okruglog ploda
Na kome se svetlost sunča i u boji odmara
I ja sklupčan i premoren od svega

Nosiš me u sebi u svojim mislima
Dok ne sazriš jabuko moja
A ja u tebi pripijen za svoju nadu
Za tanku nit
Ne smem se okrenuti da ne bi zadrhtala
I pala jabuko moja

Oboje strepimo oboje nas nagrizi taj trenutak
Kako biti tako blizu ničega
Jabuko moja

UPRAVO

Jabuka pade sa grane
Pade u svoju reč
Gledam
Kako se otkotrljala u reči
U šuštanje sasušene trave

Njen stopljeni glas sa padom je
Prelazak jedne reči u drugu
Kroz šum koji je uplašio bube
A bogami i mene

NA SVADBI

Ta skromnost me je privukla na Svadbu u Kani
 Nepozvanog da svedočim o vinu
 Samo sam zavirio žedan u siromaštvo svadbe
 Malo jela malo pića
 Malo radosnih reči
 Kad je nestalo vina a pilo se i popilo
 Posude su se ispraznile glasovi su utihnuli
 Svi su se okrenuli leđima da sve to zaborave
 A ja sam želeo da vidim njihova lica
 Ne bih li nekoga prepoznao
 Slušao sam njihova i svoje očekivanje
 Okupljeni na jednom mestu video sam da se povlače unutra
 U dubinu koju su želeli da objasne blaženom radošću
 Koju su priželjkivali

A onda iznenada dođe jedan i prazne sudove do vrha napuni vodom
 I pusti svetlost da se voda zacrveni od stida što nema boju
 I dobi boju
 Kaže dosta
 Pretvori se reč voda u reč vino i svima se zacrveneše
 Obrazi porumeneše i zadrhtaše reči i ruke
 On je neprestano točio gledam ga a ti kažeš kao i drugi
 Dosta je da se čaša ne prelije dosta je pa poturiš
 Opet praznu čašu dosta je pa opet praznu da se čuje mlaz
 A kad je ponestalo vina da se vreme produži
 Pretvori se svadba u priču
 Pretvori se opet u svađu

Sve sam to posmatrao koraknuvši u stranu
 Iz prikrajka svoje radoznalosti
 Ogladajući se u ogledalu čaše vrteći u njemu svoje lice
 Da što više vidim da što duže traje

Pišem ovo ali to nisam ja
 Već onaj koji zadihan piše u meni
 Koji je to gledao
 A ti čitaj
 I ne srđi se

CITAT

Citat je cvrčak, kaže Mandeljštam, nevidljiv cvrči
u stihu kao u zidu, u nevidljivoj pukotini zida.

Odmakneš se a on i dalje cvrči i njegov eho buši
daljinu.

Dante, kad mu je bilo potrebno, nazvao je kapke – očnim ustima.
Pogled jede, gledanje je neprestana glad,
svaki treptaj oka je zalogaj.
Kad dugo gledaš, ono što gledaš
počne da gleda u tebe i da te
jede.

NEKA

Neka seče kao što svetlost sveće drhteći
Seče mrak

Neka plače kao što vosak plače trošeći
Sveću za svetlost

Neka budu reči koje ti govorim
Oštrije od oštrice mača
Naoštrenog za poslednju bitku

OSTATAK MIRISA

U ovoj pesmi dok sam je pisao zagledajući kroz prozor
U procvetalo stablo može se osetiti miris lipa
Koji se zaustavio u rečima kao da su je one brale

I sad kad ih pročitam taj opojni miris još miriše
Da li ga i ti osećaš bar kad pomisliš na procvetalu lipu
Kako miriše iz daljine iz ovih reči na ovom papiru
Dok ih čitaš iako smo oboje daleki i nevidljivi
Ali dodiruju nas te reči

KRUŠKA

Drvo koje se izdvojilo iz šume
 U svoj prostor
 Drvo koje je šuma ostavila kao nedonošče
 Odbačeno drvo prevedeno u divlju krušku koju je
 Moj otac kalemljenjem pripitomio
 Cveta u proleće okuje ga mraz pa otkuje
 Baš sad snuždeno vetar ga začikuje

Drvo kao najusamljenija jutarnja reč
 Probudi se i razjašnjava dan sve dok ga
 Ne poklopi sumrak sivim poklopcem
 Sve o čemu mi tiho šumori je da ništa nije
 Razjašnjeno
 Da smo u sjaju koji zamišljamo
 A on ne haje za nas
 Jer smo svi pomalo divlji

NOĆNI INVENTAR

Noć ne dolazi spolja, ona izvire iz stvari:
 iz dubine ormara, ispod teškog stola,
 kao crni talog koji je danima čekao
 svoju priliku.

Sada se predmeti više ne dodiruju,
 oni srastaju.
 Moja ruka na pokrivaču gubi svoje ivice,
 svoje prste,
 postaje mrlja, senka, krt komad mraka
 koji se polako hladi u mrklini sobe.

Ne zatvaram oči. Mrak je isti i pod kapcima.
 To je ona ista, tesna mera ništavila
 u kojoj reči više nemaju na šta da se oslone.

Sve što je bilo kretanje sad je težina.
 Soba je puna crnog, nepomičnog peska
 koji me polako, dok spavam, do grla zatrpava.

JUTARNJI INVENTAR

Svetlost ulazi u sobu kao nezvan gost,
seče mrak na oštire, pravilne kvadrate
i pokazuje rđu na ekseru na nozi stola
koju sam nekada video ali sam zaboravio.

Nema ničega novog u ovom svitanju.
Samo su stvari postale jasnije i tvrđe:
stolica, čaša, odeća na čiviluku,
tišina na dnu hodnika...

Prvo kretanje je uvek najteža izdaja.
Ruka koja poseže za čašom vode
mora ponovo da nauči težinu
svojih pokreta. Korak da ispruži prostor.

Dan nije preda mnom, on je oko mene,
kao sivi malter koji se polako steže
dok se ponovo ne uklopim
u sopstvenu senku.